

Bilag 2.6 Øvelse & Uddannelse
SYDØSTJYLLANDS BRANDVÆSEN

September 2020

SYDØSTJYLLANDS
BRANDVÆSEN

2.5 Øvelse og uddannelse

2.5.1 Uddannelse og træning

For at afspejle de høje operative krav, som Sydøstjyllands Brandvæsen stiller til både mandskab og ledere, er der indført en del ekstra undervisning på de forskellige stationer. Kravene udmønter sig i, at uddannelsen skal være tilpasset til de lokale forhold og risikobilledet, og samtidig sikre højest muligt borgerrettet serviceniveau.

Desuden har de mange specialværktøjer som beredskabet råder over, ligeledes krævet ekstra tilførsel af uddannelse.

For at sikre sammenhæng mellem det forebyggende og det operative spor, arbejder Sydøstjyllands Brandvæsen ud fra et årshjul. I dette årshjul indlægges nationale og lokale forebyggende tiltag, som støttes op af uddannelser og temasatte øvelser.

Som eksempel kan nævnes, at i 2019 var forårets tema konstruktionsbrande og efterårets tema var brandfarlige væsker og håndtering af væskebrande.

Først på året underviste Område Forebyggelse i byggeskik og bygningskonstruktioner. Dette blev efterfølgende fulgt op med 8 timers øvelser med taktisk indsats mod konstruktionsbrande og brandspredning. Der blev trænet 1:1 på, til formålet udarbejdede, konstruktioner på Langvang uddannelsescenter.

Efter sommerferien var temaet væskebrand og specialskum, hvilket blev trænet med 8 timers temaøvelser på Langvang hvor der igen blev trænet 1:1 på, til formålet udarbejdede, konstruktioner med eget udstyr og materiel.

De efterfølgende lokalt tilrettelagte øvelser var virksomhedsbesøg på risikoobjekter i de enkelte brandstationers dækningsområder med brandfarlige væskeoplæg. De enkelte inspektører fra Område Forebyggelse, som fører tilsyn med de pågældende virksomheder, forestod sammen med repræsentant fra virksomheden rundvisning og uddannelse koblet til temauddannelsen omkring håndtering af væskebrand.

Nyt byggeri konstrueres på nye måder og der anvendes nye materialer med andre egenskaber under brand. Også brandtekniske foranstaltninger er undergået en teknologisk udvikling, der fordrer nye krav til brandfolks teknisk forståelse.

Uddannelsen planlægges hvert efterår på tværs af alle brandstationer i samarbejde med såvel Falck som Service og Beredskabs ledelse og tilpasses det samlede årshjul.

Ligeledes tilstræbes det, at forsat træne større, længerevarende og komplekse hændelser med eksterne beredskabsaktører og på tværs af beredskaberne. Disse øvelser formidles gennem et fast LBS-Ø samarbejde med faste repræsentanter fra region syd og midt, Beredskabsstyrelsen, Politiet, Hjemmeværnet, Trekant Brand, Østjyllands Brandvæsen og naturligvis Sydøstjyllands Brandvæsen. Formålet er at øge robustheden ved at træne på både manuelt, operativt og strategisk niveau.

Foruden de obligatoriske 24 timers uddannelse har Sydøstjyllands Brandvæsen som tidligere nævnt indført ekstra vedligeholdelsesuddannelse, som samlet fordelt således:

Station Horsens

Vedligeholdelsesuddannelse - 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
Båd 2 timer	Lokalt tilrettelagt
Kemi 2 timer	Lokalt tilrettelagt
Drejstige 2 timer	Lokalt tilrettelagt
CAFS 1,5 time	Lokalt tilrettelagt
COBRA 1,5 time	Lokalt tilrettelagt
Redning 2 timer	Kæderedning/specielredning/afstivning
Fysiskevaluering – 2 timer	Service og Beredskab
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Hertil daglig køretøjs- og materiel kendskab for døgnvagtørende personel, samt lokalkendskab af særlige objekter i dækningsområdet.

Station Hedensted

Vedligeholdelsesuddannelse - 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
CAFS 1,5 time	Lokalt tilrettelagt
Cobra 1,5 time	Lokalt tilrettelagt
Lift 2 timer	Lokalt tilrettelagt
Redning 2 timer	Kæderedning
Fysiskevaluering – 2 timer	Falck
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Station Tørring

Vedligeholdelsesuddannelse - 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
Vandforsyning 2 timer	Kørende udlægning, Ansugning åbent vand
JYSK 4 timer	SOJBV / Stationsleder Tørring / JYSK
CAFS 2 timer	Lokalt tilrettelagt

Redning 2 timer	Kæderedning
Fysiskevaluering – 2 timer	Falck
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Station Brædstrup

Vedligeholdelsesuddannelse - 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
HSE (UHPS, lavt vandforbrug) - 2 timer	Lokalt tilrettelagt
Fysiskevaluering – 2 timer	Falck
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Station Hornsyld

Vedligeholdelsesuddannelse - 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
UHPS, lavt vandforbrug - 1 time	Lokalt tilrettelagt
Fysiskevaluering – 2 timer	Falck
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Station Klakring

Vedligeholdelsesuddannelse 24 timer	Obligatorisk vedligeholdelsesuddannelse
UHPS, lavt vandforbrug - 1 time	Lokalt tilrettelagt
Fysiskevaluering – 2 timer	Falck
HL kompetence uddannelse – 8 timer	Lederuddannelse – SOJBV + ekstern

Dertil skal nævnes, at ovenstående er fast uddannelse hvert år. Ved implementering af nyt specialmateriel eller ny ansættelser, skal medarbejderne igennem et mere omfattende program.

For station Horsens er der naturligvis uddannelse på alle specialkøretøjerne og ikke mindst i brug af specialudstyr som CAFS og Cobra. Desuden sættes der også krav til besøg på lokale virksomheder og besøg på specielle objekter, før en holdleder fra station Horsens kan varetage holdleder funktionen på førsteudrykningen.

Alle holdledere under Sydøstjyllands Brandvæsen skal have "Holdleder som teknisk leder" og BTT - Brandsluknings teknik og taktik uddannelsen, før denne kan indgå operativt.

Det samme gør sig gældende for alt øvrigt mandskab, som skal have et 10 timers mandskabstilpasset BTT kursus med gennemgang og træning af det operative ledelses- og indsatskoncept.

I takt med den teknologiske udvikling, har Sydøstjyllands Brandvæsen implementeret lærings- og instruktionsvideoer, til brug for mandskabet. Videoerne varierer i længde og indeholder konkrete emner og instruktioner. Formålet er at give mandskabet mulighed for selvstudium og repetition.

2.5.2 Manuelt niveau

Gennemførelse af øvelser og lokal uddannelse foregår både på de enkelte stationer og på forskellige eksterne lokaliteter. Falcks uddannelsescenter i Langvang har eksempelvis de sidste år været benyttet til de større og mere komplekse øvelser.

Der er en række uformelle samarbejder mellem leverandørerne, hvor entreprenørerne har hjulpet hinanden med opsætning og faciliteter. Sydøstjyllands Brandvæsen koordinerer, i tæt samarbejde med entreprenørerne, tilrettelæggelse af øvelsesaktiviteterne på tværs af alle brandstationer. Det er op til den lokale brandstation at gennemføre dele af øvelsesaktiviteten, men for at sikre et ensartet kompetenceniveau og give en bedre mulighed for tværgående samarbejde, er indholdsplanlægningen forankret hos administrationen. Det betyder, at hvis en medarbejder skulle være forhindret i at deltage i en øvelse på egen station, kan denne blot gennemføre øvelsen på en af de øvrige stationer. Samtidig kan specialeberedskaber også deltage på stationer som ikke har kompetencen, således at alle stationer opnår kendskab til materiel og udstyr. Ved de årlige større og mere komplekse øvelse, bliver mandskabet trænet på tværs, uden skelen til tilhørsforhold. På den måde opnås samtræning og faglig sparring på tværs af stationerne.

For den del af funktionsuddannelsen som omhandler lokale forhold tilbyder Sydøstjyllands Brandvæsen ligeledes være med i tilrettelæggelsen af forløbet.

Grund-, funktions- og holdlederuddannelse varetager leverandører selv.

2.5.3 Lederniveau

På lederniveau er der som tidligere nævnt lavet et udvidet undervisningsforløb. Dette forløb er også tilpasset de årlige temaer i årshjulet. Som udgangspunkt afvikles der 2 x 4 timers "Holdleder vedligehold" om året. Et modul i foråret og et i efteråret. Forløbet kan dog tilrettelægges med øvelser af mere end 4 timers varighed, evt. flere dage om året. For ikke at kompromittere de lovpligtige årlige øvelser, er der som tidligere illustreret tilført et ekstra antal timers uddannelse, som holdledere skal gennemføre. Se afsnit 2.5.1.

Uddannelsesforløbene bliver gennemført sammen og på tværs af alle brandstationer, således at ledelsesniveauerne trænes og udvikles sammen. Øvelserne gennemføres på mange forskellige måder, fra 12-12 seminarer og til korte møder og workshops.

Uddannelsesplanen for holdleder/indsatsleder udarbejdes i tæt samarbejde med leverandører, Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole og civile uddannelsesinstitutioner og indeholde både elementer af civil lederuddannelse og planspil / efteruddannelse af faglig karakter.

For indsatslederne, er der foruden den funktionsbestemte efteruddannelse i Tinglev, månedlige læringsdage. Indholdet på disse læringsdage er med varieret tema og tilpasset med 6-8 timers undervisning. Temaet kan for eksempel være strategiske tiltag på forebyggelsesområdet, foredrag omkring viden og empiri hentet fra øvrige beredskaber i både ind- og udland, virksomhedsbesøg på relevante virksomheder, uddannelsesindslag med instruktører fra Beredskabsstyrelsens tekniske skole i Tinglev, beredskabsjura og meget mere.

På nogle af læringsdagene afholdes også tværfaglig træning, med faglige seancer / øvelser / tema workshops med Sydøstjyllands Politi og Region Midt.

Desuden udvælges et antal vedligeholdelses øvelser med mandskabet og holdleder vedligeholdelses uddannelser, som indsatslederne skal deltage i. Fx temaøvelserne i Langvang.

Udover de mange forskellige leverandører af uddannelse og træning, findes der også mange forskellige måder at gennemføre træning og uddannelse. Fremover vil der forsat kigges på hvordan træningen tilrettelægges og gennemføres. Det kunne være ved anvendelse af nyt/ukendt materiel, men også træning ved anvendelse af nye teknologiske virkemidler såsom Virtuel Reality træning, videotræning eller andet.

2.5.4 Frivillig uddannelse på Endelave ø-beredskab

Den samlede uddannelsesplan for uddannelse og vedligehold hos ø-beredskaber, er delt op i 4 dele, apparatbruger-, fælles almen uddannelse, brandlederuddannelsen og lokal vedligeholdelsesuddannelse. Det vejledende skema samt læreplan ved undervisning/øvelser skal følges.

Uddannelsesbeskrivelse:

Apparatbruger uddannelse og vedligeholdelse

- Apparatlære, herunder gennemgang, afprøvning og klargøring.
- Gennemgang af beklædning.
- Sikkerhed
- Hvad er apparatbruger kontra røgdykker
- Tilvænningsprøve
- Almen røgdykkerteknik og adfærd.
- Øvelse i røgdykkerbane.

- Øvelse med varme.
- Udførelse af umiddelbare tiltag ved brande

Vedligeholdelsesuddannelsen af 6 timer gennemføres hvert år. Instruktør fra Sydøstjyllands Brandvæsen eller en af stationerne under Sydøstjyllands Brandvæsen.

Fælles almen program

- Alarmeringsprocedure
- Brandteori, herunder slukningsmidler samt deres anvendelse
- Slangeudlægning
- Pumpelære
- Gennemgang af trailere
- Øvelser med pumper og slangeudlægning

Den almene fællesuddannelse af 6 timer gennemføres hvert 2. år. Instruktør fra en af de øvrige brandstationer.

Brandleder uddannelse

- Alarmeringsprocedure
- Brug af radio og SINE
- Kommunikation
- Skadestedsledelse- og opbygning
- Fastlæggelse af taktik i førsteindsatsen
- Assistance

To timers uddannelse som gennemføres hver 2. år. Deltagerne er nøglepersoner udvalgt af brandfogeden. Instruktør fra Sydøstjyllands Brandvæsen eller en af stationerne under Sydøstjyllands Brandvæsen.

Der afholdes yderligere 2 x 3 timers lokal vedligeholdelsesuddannelse hvert år. Uddannelsen afholdes af lokal instruktør.

Alt uddannelse tager udgangspunkt i lektioner fra beredskabsstyrelsens grund- og funktionsuddannelse af brandmænd, og er tilpasset lokale indsatsforhold og materiel.

2.5.4 Frivillig uddannelse på Hjarnø ø-beredskab

Den samlede uddannelsesplan for uddannelse og vedligehold hos ø-beredskaber, er delt op i 4 dele, apparatbruger-, fælles almen uddannelse, brandlederuddannelsen og lokal vedligeholdelsesuddannelse. Det vejledende skema samt læreplan ved undervisning/øvelser skal følges.

Uddannelsesbeskrivelse:

Apparatbruger uddannelse og vedligeholdelse

- Apparatlære, herunder gennemgang, afprøvning og klargøring.
- Gennemgang af beklædning.
- Sikkerhed
- Hvad er apparatbruger kontra røgdykker
- Tilvænningsprøve
- Almen røgdykkerteknik og adfærd.
- Øvelse i røgdykkerbane.
- Øvelse med varme.
- Udførelse af umiddelbare tiltag ved brande

Vedligeholdelsesuddannelsen af 6 timer gennemføres hvert år. Instruktør fra Sydøstjyllands Brandvæsen eller en af stationerne under Sydøstjyllands Brandvæsen.

Fælles almen program

- Alarmeringsprocedure
- Brandteori, herunder slukningsmidler samt deres anvendelse
- Slangeudlægning
- Pumpelære
- Gennemgang af trailere
- Øvelser med pumper og slangeudlægning

Den almene fællesuddannelse af 6 timer gennemføres hvert 2. år. Instruktør fra en af de øvrige brandstationer.

Brandleder uddannelse

- Alarmeringsprocedure
- Brug af radio og SINE
- Kommunikation
- Skadestedsledelse- og opbygning
- Fastlæggelse af taktik i førsteindsatsen
- Assistance

To timers uddannelse som gennemføres hver 2. år. Deltagerne er nøglepersoner udvalgt af brandfogeden. Instruktør fra Sydøstjyllands Brandvæsen eller en af stationerne under Sydøstjyllands Brandvæsen.

Der afholdes yderligere 2 x 3 timers lokal vedligeholdelsesuddannelse hvert år. Uddannelsen afholdes af lokal instruktør.

Alt uddannelse tager udgangspunkt i lektioner fra beredskabsstyrelsens grund- og funktionsuddannelse af brandmænd, og er tilpasset lokale indsatsforhold og materiel.